

Feldballe Købmandsgård

Fra brugsforening til købmandsbutik til købmandsgård 1915 – 2021

Det, vi i dag kalder Feldballe Købmandsgård, opstod som brugsforening for godt hundrede år siden, i 1915.

Initiativet blev taget af Feldballe-egnens bønder, der ved at tilslutte sig brugsforeningsbevægelsen regnede med lavere priser på varerne. Og varerne var foruden almindelige købmandsvarer også grovvarer som gødning, byggematerialer, brændsel, manufakturvarer m. m. Fra omkring 1960 også hårde hvidevarer, især køleskabe, og fjernsyn. Der var benzinstander ud mod vejen. I bogstaveligste forstand en "blandet landhandel". Der var fire ugentlige vareture ud i Brugsens store opland.

Bygningen blev opført i vejkrydset mellem Randers-Ebeltoft vejen, samt vejen til Kejlstrup og vejen til Kolind (nuværende Lufthavnsvej). Det var indgang til butikken i hjørnet, og så var der butik og uddelerbolig ud mod Kejlstrupvej og lager og vognport (sikkert oprindelig hestestald) ud mod Ebeltoftvej. Såvel loft som kælder fungerede også som lager, undtagen loftet over uddelerboligen, hvor der var værelser til kommis'erne og den unge pige i huset. I 1950'erne og 60'erne var der ansat en lærling og to kommis'ere som medhjælp. De fik kost og logi i Brugsen.

Feldballe Brugsforening 1954. Bemærk benzinstanderen og den flotte træallé ud mod Taastrup. Det er Thors Bryggerier, der læsser øl af ved perronen ud for lageret. Foto lånt af Stig Rasmussen.

Den første store udvidelse og ombygning fandt sted i 1964, hvor Brugsens indgang og facade flyttedes ud mod Ebeltoftvej. Samtidig blev der indført delvis selvbetjening, og et par år senere gik man over til kontant betaling.

I 1982 blev butikkens facade flyttet til den mindre trafikerede Kejlstrupvej. Uddeleren købte egen bolig i Feldballe, hvorefter uddelerens bolig kunne inddrages til lager. Der blev anlagt parkeringsplads foran butikken.

I løbet af 1960'erne og 70'erne fik folk egne biler og kunne køre ind til de nærliggende byer og købe specialvarer, f. eks. i tømmerhandlerne. Den blandede landhandels tid begyndte at rinde ud.

Da der i 1980'erne begyndte at dukke discountbutikker op i Rønne og Ebeltoft blev det for alvor kritisk for Brugsen i Feldballe. Redningen blev i første omgang en fusion med Kolind Brugsforening i 1984, men det holdt ikke i længden.

Bertel Clausen, uddeler siden 1979, blev spurgt, om han kunne tænke sig at føre butikken videre som købmandsbutik. Det sagde han efter en del betænkning ja til, og fra 1991 blev Feldballe Brugsforening til købmandsbutik, først under FOCUS-kæden, derefter SPAR.

Feldballe købmandsbutik i 1990'erne, nu med indgang og facade mod Kejlstrupvej. Foto fra Adresseavisen.

I 2001 blev købmandsbutikken overtaget af Jens Karl Andersen, der i forvejen drev købmandsbutikken i Knebel.

2020 solgte Jens Karl butikken til de nuværende ejere, Flemming Gerhardt-Pedersen og Søren Borel, der kalder den tidligere brugsforening og købmandsbutik "Feldballe Købmandsgård". På en måde vender de tilbage til "den blandede landhandels" tid, idet købmandsgården nu – foruden en nærbutik under oprettelse – omfatter kontor for forsikringselskabet "First", whisky- og vinforretning, samt bageriet "Simons Brød".